

Utrikes och inrikes trafik med fartyg År och kvartal 2005

TK0802

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	3
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistik användning	3
A.12 Uppläggning och genomförande	4
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	5
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	6
1.1.4 Redovisningsgrupper	6
1.1.5 Referenstider	6
1.2 Fullständighet	6
B.2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6

2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svartsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	6
2.2.6	Modellantaganden	6
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	8
5.5	Upplysningstjänster	8

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Transporter och kommunikationer

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Sjöfart

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/templates/Standard_55322.asp

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statens institut för kommunikations-
analys (SIKA)
Postadress: Box 17213, 104 62 Stockholm
Besöksadress: Maria Skolgatan 83, Stockholm
Kontaktperson: Fredrik Söderbaum
Telefon: 08-506 206 85
Telefax: 08-506 206 10
E-post: fornamn.efternamn@sika-institute.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån (SCB), RM/TRP
<i>Postadress:</i>	701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Margareta Södergren
<i>Telefon:</i>	019-176302
<i>Telefax:</i>	019-176569
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99), förordningen om den officiella statistiken (SFS 2001:100) och SIKA:s föreskrifter(SIKA_FS 2001:3)

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

A.8 Gallringsföreskrifter

SIKA är registeransvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av materialet.

A.9 EU-reglering

Direktiv 95/64/EG om förande av statistik över gods- och passagerarbefordran till sjöss gäller för alla medlemsstater från den 1 januari 1997. Statistikdirektivet avser både inrikes och utrikes varutrafik till sjöss.

A.10 Syfte och historik

Statistik över godshantering i svenska hamnar och lastageplatser har publicerats sedan början av 1900-talet. Från och med 1996 har statistiken om utrikes och inrikes trafik med fartyg anpassats till EU-direktiv avseende gods- och passagerarbefordran till sjöss.

Syftet med undersökningen är att belysa utrikes och inrikes trafik med fartyg vad gäller såväl transporterade varor som passagerare.

Samtliga uppgifter till statistiken har från och med 1996 samlats in kvartalsvis från svenska hamnar och lastageplatser. Liknande undersökningar har tidigare genomförts årsvis.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används som underlag för transportpolitiska beslut, särskilt vad gäller hamnarnas verksamhet. Användarna är samhällsplanerare på lokal, regional och riksnivå. Vid trafik- och miljöplanering utgör sjötransporter viktiga inslag i samhällsdebatten. För övrigt används statistiken av bl.a. transportnäringens branschorganisationer, SJ, Sjöfartsverket, högskolor och universitet.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Statistiken omfattar fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar och lastageplatser. Undersökningens objekt är "havsgående fartyg som anlöper svenska hamnar för lossning och/eller lastning". Uppgifterna lämnas vanligen per fartygsanlöp. Undersökningen genomförs som en totalundersökning av hamnar avseende fartyg och omfattar följande moment i kronologisk ordning:

- Samtliga svenska hamnar och lastageplatser – rampopulation
- Konstruktion av enkät
- Utsändning av enkäter (blankett eller elektronisk enkät)
- Insamling. Rapportering till SCB sker kvartalsvis
- Brev och telefonpåminnelser
- Avregistrering, kontroll av adresser och dyl.
- Kodning av blanketter
- Dataregistrering av blanketter samt inläsning av elektroniska enkäter
- Granskning, Validitetskontroller
- Upprättning av materialet
- Eventuell återkontakt med uppgiftslämnaren
- Framställning av tabeller
- Utvärdering och analys av resultaten
- Nyhetsmeddelande
- Statistisk rapport

A.13 Internationell rapportering

Enligt EU-direktiv skall resultat från undersökningen lämnas till Eurostat inom 5 månader från slutet av observationsperioden för de uppgifter som lämnas kvartalsvis och inom 8 månader för de uppgifter som lämnas årligen.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga större förändringar i undersökningens upplägg är planerade.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Statistik över godshantering i svenska hamnar och lastageplatser har publicerats sedan början av 1900-talet. Före år 1960 genomfördes undersökningen av Kommerskollegium och därefter av SCB. Sedan 1995 ansvarar SIKÄ för statistiken.

Från och med 1996 har en ny statistik över utrikes och inrikes trafik med fartyg utarbetats enligt EU-direktiv, 95/64/EG.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken belyser fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar och lastageplatser. De viktigaste variablerna är transporterad godsmängd, antal fartyg, container med och utan last samt passagerare. Uppdelningar görs bl.a. efter inrikes/utrikes fart och varugrupp.

1.1.1 Objekt och population

Undersökningens målobjekt är havsgående fartyg med en bruttodräktighet om 20 och däröver som anlöper svenska hamnar och lastageplatser för att lossa/lasta gods eller för att embarkera/debarkera passagerare. Med detta avses fartyg som seglar till havs samt fartyg som fraktar gods på Vänern och Mälaren, men däremot inte fartyg som endast seglar på övriga inre vattenvägar eller i nära anslutning till skyddade vatten samt inom områden som omfattas av hamnföreskrifter.

1.1.2 Variabler

De viktigaste variablerna presenteras nedan

<i>Variabel</i>	<i>Beskrivning</i>
Riktning	Huruvida fartyget ankommer eller avgår
BruttoDrakt	Bruttodräktighet är ett sortlöst storleksmått och avser volymen i ett fartygs totala inneslutna rymd beräknat enligt bestämmelserna i 1969 års internationella konvention om skeppsmätning
FartTyp	Fartygstyp
Flagg	Land eller territorium där fartyget är registrerat
LastTyp	Lasten klassificeras efter lasttyp. Huvudkategorierna i klassificeringen är flytande bulk, torr bulk, containrar, roll on/roll off, och annan last
VaruKod	Varukod
TermKustKod	För lossat gods avses det kustområde där lasten tagits ombord på fartyget. För lastat gods avses det kustområde där lasten kommer att lossas från fartyget
TermHamnKod	För lossat gods: <i>Locode</i> för lastningshamn (dvs. den hamn där lasten tagits ombord på fartyget) inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet För lastat gods: <i>Locode</i> för lossningshamn (dvs. den hamn där lasten lossats från fartyget) inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
Bruttovikt	Bruttovikt av lossat/lastat gods redovisas inklusive emballage men exklusive vikten av containrar och lastbärare
AntMedLast	För gods som transporteras i containrar eller ro-ro-enheter anges uppgift om antal enheter med resp. utan last
AntUtanLast	För gods som transporteras i containrar eller ro-ro-enheter anges uppgift om antal enheter med resp. utan last

AntPass	Antalet personbilar, passagerarbussar eller passagerare (stys av lasttyp)
---------	---

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är antal och summa för godsmängd och transportarbete. Även medeltransportlängd redovisas.

1.1.4 Redovisningsgrupper

De viktigaste indelningarna i redovisningen är:

- Hamn
- Transportområdesgrupper
- Typ av fart, om fartyget gått i inrikes eller utrikes fart
- Varugrupp, vilken typ av vara som transporterats
- TEU-enheter (Twenty foot Equivalent Units), avser fraktcontainer
- Lossade respektive lastade varor
- Transportarbete och medeltransportlängd redovisas per varugrupp

1.1.5 Referenstider

Kalenderår och kalenderkvartal.

1.2. Fullständighet

Undersökningen antas täcka in alla fartygsanlöp av intresse.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen bygger på en totalundersökning av rikets hamnar och lastageplatser. Statistiken över den totala godshanteringen bedöms ha en god tillförlitlighet. Däremot saknas fullständig redovisning om hur varutrafiken är fördelad på varugrupper, särskild vad gäller enhetsgods.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Totalundersökning av samtliga svenska hamnar och lastageplatser.

2.2.2 Ramtäckning

Uppgifter har samlats in från samtliga svenska hamnar och lastageplatser utom rena fiskehamnar. Statistiken avser fartyg med en bruttodräktighet om 20 och däröver. Fartyg som endast seglar på inre vattenvägar eller i nära anslutning till skyddade vatten ingår ej i undersökningen, ej heller fartyg som anlöper hamnar för bunkring och proviantering.

2.2.3 Mätning

Uppgifter lämnas via blanketter eller via elektroniska enkäter med hjälp av en Excel-applikation, utvecklad särskilt för ändamålet. Dessutom lämnar ett antal

hamnar uppgifter direkt ur sitt datasystem i ett överenskommet format. Uppgifterna lämnas vanligen per anlop. För färjor och fartyg i linjetrafik lämnas uppgifter aggregerat per månad. Rapportering till SCB sker kvartalsvis. Mätfel kan förekomma i form av bl.a. felaktiga varuklassificeringar och felaktiga kvantiteter men är troligen av mindre omfattning. Dessutom tillkommer möjligheterna till felkodning av hamnkoder. Detta innebär att en vara och varukvantitet registrerats på fel hamn. Dessa fel har, i de fall de upptäckts, rättats till och lagts till ”okänd destination” om inte den rätta hamnen kunnat lokaliseras.

2.2.4 Svartsbortfall

Undersökningen, som bygger på en totalundersökning av rikets hamnar och lastageplatser, har ett svartsbortfall på cirka en procent. Bortfall för den inrikes fartygs- och varutrafiken har kunnat hämtats från övriga svenska hamnars uppgifter. Vid bortfallskorrigerering har även föregående års uppgifter använts.

2.2.5 Bearbetning

Insamlat material har granskats och kodats. Vid ofullständiga och orimliga uppgifter kontaktades uppgiftslämnaren för kontroll och komplettering av uppgifter. Därefter dataregistrerades blanketterna och slutligen gjordes validitetskontroller med efterföljande utredningar och eventuella ändringar.

2.2.6 Modellantaganden

Transportarbetet efter svenska kusten beräknas enligt metod som beskrivs i rapport 2006:16 i SIKAs publikationsserie SIKAs Statistik.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ingen redovisning p.g.a. totalundersökning.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Uppgiftsinsamling sker kvartalsvis. Publiceringen sker såväl kvartalsvis som årsvis.

3.2 Framställningstid

Framställningstiden för kvartalsstatistiken är ca 4 månader och för årsstatistiken ca 6 månader.

3.3 Punktlighet

Publicering har skett enligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Från och med år 1996 har denna undersökning genomförts enligt EU-direktiv 95/64/EG, ”Om förande av statistik över gods- och passagerarbefordran till sjöss”. Uppgifterna samlas in kvartalsvis från samtliga hamnar och lastageplatser. Tidigare undersökningar har byggt på dels uppgifter från hamnarna, inrikes varutrafik, dels uppgifter från utrikeshandelsstatistiken fördelad på transportsätt, utrikes varutrafik.

För åren 1979-1981 och 1995 har för den utrikes varutrafiken tullverkets fartygsdeklarationer använts. Före år 1974 inhämtades även den utrikes varutrafiken via enkät till hamnarna. Redovisningen skiljer sig också något från tidigare undersökningar, bl.a. har varuklassificeringen anpassats till EU:s transportstatistiska varunomenklatur NST/R.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Medlemsländerna inom EU och EES lämnar uppgifter enligt tidigare nämnt direktiv. Dessa uppgifter är jämförbara med denna undersökning.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Denna statistik kan sammanvändas med resultat från undersökningen ”Inrikes och utrikes trafik med svenska lastbilar”. Båda dessa undersökningar följer EU:s transportpolitiska varunomenklatur Nomenclature uniforme des marchandises pour les Statistiques de Transport, reviderad version (R), NST/R.

B.5 Tillgänglighet och förstälighet

5.1 Spridningsformer

Från och med årsskiftet 2001/2002 publiceras statistiken på SIKAs webbplats: www.sika-institute.se och på SCBs webbplats: www.scb.se.

5.2 Presentation

Statistiken redovisas i huvudsak av text och tabeller.

5.3 Dokumentation

Ytterligare dokumentation beräknas ske under år 2006.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Grundmaterialet från Hamnstatistiken finns för tidigare årgångar lagrat på ADB-media. SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial.

5.5 Upplysningstjänster

SIKA, Fredrik Söderbaum
Telefon: 08 - 506 206 85

SCB, Margareta Södergren
Telefon: 019 - 17 63 02